

ปฏิรูปการศึกษายาก!หากท้อง"เด็กไทย"ยังหิวโหย

นำเสนอเมื่อ : 1 ก.ค. 2552

ปฏิรูปการศึกษายาก!หากท้อง"เด็กไทย"ยังหิวโหย

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกียรติสัมภาษณ์พิเศษฉบับปฐมฤกษ์ "คม ชัด ลึก" เพิ่มหน้าการศึกษาฯ เป็น 2 หน้า ถึงภารกิจงานด้านการศึกษาที่ต้องรวมพลัง 5 เลือ ศธ. เพื่อขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษารอบ 2 สานต่อ โครงการเด็กดีมีที่เรียน เพิ่มโอกาสทางการศึกษา วาดฝันเอ็ดดูเคชั่นอัปช่ายแดนต้องเกิด

กว่าจะฝ่าด่าน 14 องค์กรฯ เพื่อก้าวขึ้นมาเป็น 1 ใน 5 เลือ ศธ. ในกระทรวงศึกษาธิการไม่่ง่ายนัก หากไม่มีทั้ง "อำนาจ" และ "บารมี" ทว่า ดร.คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) คนนี้ มีดีที่คิดในฐานะ "ลูกหม้อ" สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ยึด "เด็ก" เป็นหลักในการทำงานมาตลอด

"5 องค์กรหลักมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อตัวนักเรียน สถานภาพของพวกเราสำคัญน้อยกว่าสถานภาพของเด็ก พวกเราจึงทำงานใกล้ชิดกันมากขึ้น อย่าง ดร.สุเมธ แยมมุ่น เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับเป็นประธานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และดิฉันเองเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ทำให้เราทั้งสองมีโอกาสเห็นงานของอีกส่วน รวมถึงอีก 4 องค์กร ก็ประชุมรวมกันทุกวันจันทร์"

โครงการเด็กดีมีที่เรียน เป็นอีกหนึ่งความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ในสังกัด สพฐ. กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ให้คุณค่าของ "ความดีงาม กิจกรรมจิตอาสา" มากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นใบเบิกทางเขาเรียนมหาวิทยาลัยได้ และในปีนี้มีมหาวิทยาลัย 40-50 แห่ง รับเด็กกลุ่มนี้เขาเรียน 3,000-4,000 คน

สพฐ.จับมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.)

เพื่อรองรับเด็กที่ออกกลางคัน นับวันจำนวนมีมากขึ้น เด็กเหล่านี้บางทีก็ท้อง เรียนอ่อน มีปัญหาทางพฤติกรรม ย้ายถิ่น ถ้าให้เขากลับมาเรียนในโรงเรียนแบบปกติ บางครั้งก็ไม่ยืดหยุ่นเพียงพอกับวิถีชีวิตของเขาเพราะต้องเลี้ยงลูก ต้องทำงาน แต่การจัดการเรียนการสอนของ กศน.จึงเป็นโรงเรียนทางเลือก เช่น ที่ จ.เชียงราย เรียกว่า "ฮงเฮียนจาวบาน"

เอ็ดดูเคชั่น ฮับ (Education Hub) หรือศูนย์กลางการศึกษา ตามนโยบายของ รมว.ศึกษาธิการ เป็นอีกหนึ่งความฝันที่ "คุณหญิงกษมา" วาดหวังเอาไว้ว่า สพล.ก็มีเอ็ดดูเคชั่น ฮับแบบ สพล.ได้ ด้วยการเปิดโรงเรียนชายแดนศึกษารองรับลูกคนไทยคนโตฝั่งลาว พม่า เวียดนาม ที่ข้ามมาเรียน จะทำให้ไทยมีความสัมพันธ์ในระดับที่สูงขึ้น เพราะขณะนี้มันักเรียนข้ามชายแดนมาเรียนแล้ว

"ดิฉันขอมีเอ็ดดูเคชั่น ฮับ ของ สพล.บ้าง เช่น จะพัฒนา ร.ร.ปทุมเทพวิทยาคาร จ.หนองคาย ให้เด็กฝั่งลาวข้ามมาเรียน หรือโรงเรียนสรรพวิทยายุทธ ที่ อ.แม่อ้อ จ.ตาก จะพัฒนาโรงเรียนเหล่านี้ให้สอนอีพีภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เพื่อให้ลูกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือลูกคนหัดผู้ใหญ่ที่อยู่ฝั่งพม่าสามารถข้ามมาเรียนในไทย หรือแม้กระทั่งเวียดนาม ขณะนี้ก็เปิดสอนภาษาเวียดนามแล้ว เราก็พยายามเอาไอเดียของ สกอ.มาปรับให้เข้ากับของเรา"

คุณหญิงกษมา ยังชื่นชมแนวคิด **ปฏิรูปการศึกษา** รอบ 2 ต้องแบบฉบับของ ศ.ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ ที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่นักเรียนในพื้นที่ เช่น เขตพื้นที่การศึกษา และเปิดโอกาสให้เขตพื้นที่การศึกษาได้นำนโยบายใหญ่ๆ ไปสู่การปฏิบัติเองมากกว่าที่จะไปกำหนดอะไรที่ละเอียดจนคนอื่นไม่ได้อำนาจ

ปฏิรูปการศึกษา รอบ 2 เพื่อคุณภาพเกิดยากหากไม่แก้ที่มีติดครอบครัว จะต้องยกระดับความรู้ความเข้าใจของพ่อแม่ในการเลี้ยงลูก ต้องแก้สภาพสิ่งแวดล้อม เด็กมีสถานที่ไปหาความรู้เพิ่มเติม พักผ่อนหย่อนใจ

"ดิฉันชอบของอังกฤษได้ **ปฏิรูปการศึกษา** และทุ่มลงไปโรงเรียนและครูเยอะมาก แต่เขาพบว่ามีเด็ก 25% ซึ่งไม่ว่าจะทุ่มเท่าไรพบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ขยับเลย เขาก็ไปดูว่าเด็ก 25% คือใคร ก็พบว่าเด็ก 25% มาจากครอบครัวที่ยากไร้ ที่ไม่มีอาหารเขากิน กลับไปบ้านก็ไม่มีใครอยู่บ้าน ดังนั้น **ปฏิรูปการศึกษา** รอบ 2 นอกจากลงทุนที่ครู เขาลงทุนกับคนที่ทำงานกับเด็กทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นศูนย์ปฐมวัย เจ้าหน้าที่อนามัย เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่แนะแนวจะต้องอาศัยทุกมือจึงจะขยับคุณภาพการศึกษาได้ เด็กยากจนต้องยกระดับคุณภาพชีวิตก่อน"

การแก้ปัญหาจะต้องยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กกลุ่มนี้ก่อน ซึ่งเป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัสว่า "เวลาเข้าไปในโรงเรียนที่ยากลำบากก่อนที่จะทำเรื่องการศึกษาต้องดูเรื่องโภชนาการ สุขภาพอนามัยก่อน เพราะถ้าเด็กกลุ่มนี้ท้องยังหิวอยู่ สุขภาพไม่ดี จะไปทำเรื่องการศึกษาที่ยากมาก เพราะฉะนั้นต้องดูแลเรื่องคุณภาพชีวิตเด็กให้ดี และคุณภาพการศึกษาจะตามมา"

ขณะเดียวกันเรื่องการสอนเด็กทั้งหมดจะต้องเชื่อมโยงไปสู่สุขภาพ อนามัย ซึ่งการที่พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ทำโครงการพิชิตผัดสวนครัว แปลงเกษตรก็เป็นการเรียนรู้อะไรและแก้ปัญหาสุขภาพอนามัยของเด็กด้วย

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเด็ก คุณหญิงกษมา บอกว่า สพล.กำลังทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เขาก็เสนอว่าตรงไหนถ้าเป็นโรงเรียนเล็กๆ ที่ต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมที่ อปท.ก็ยินดีที่จะเขามารวมมือและลงนามทำโครงการร่วมกันที่จะยกระดับคุณภาพทั้งเด็กและโรงเรียนให้มีความพร้อมมากขึ้น

"การพัฒนาโรงเรียนจะเน้นโรงเรียนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน เพราะเด็กเดือดร้อนมากที่สุดเพราะถ้าเขาไปไหนได้ เขาก็ไปแล้ว แต่เมื่อไปไหนไม่ได้ก็ไปโรงเรียนเล็กๆ โกลบ้านทั้งที่เป็นโรงเรียนที่อ่อนแอในทุกๆ ด้าน ปีนี้เน้นโรงเรียนที่ไม่ผ่านมาตรฐานทั้งหมดและโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงทั้งหมดกว่า 500 โรงเรียน โรงเรียนในกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเมื่อประเมินรอบ 2 ก็ผ่านไปได้ด้วยดี"

ไม่เพียงเท่านั้น ปีที่แล้วตอนที่คุณหญิงกษมาเน้นแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้กว่า 1 แสนคน ที่อยู่ชั้น ป.2 แล้วยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็เน้นให้โรงเรียนทุ่มไปที่เด็กกลุ่มนี้ เมื่อขึ้นชั้น ป.3 ก็กลับไปประเมินอีกครั้ง ก็พบว่าลดลงจาก 12% ก็เหลือประมาณ 4-5% ซึ่งก็ดีมากขึ้น แต่ต้องทำแบบนี้ทุกโรงเรียนทุกคนและทำเป็นเรื่องปกติ ในที่สุดเราจะเห็นนวัตกรรมเยอะแยะที่เกิดจากการคิดค้นของครูในการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็ก

<http://www.komchadluek.net/>

0 กมลทิพย์ ไบเงิน 0